פניה פנפוס. כמו פניה כלומר נביאות ירמיה הנתותי היא שמתידה לבא על נבוכד נצר שתמסר ירושלים בידו: **פרי כפיר וכו'**. ובדוכתא אחריתי מפורש למה נקראו לו כל השמות הללו: **מי פכי**. דכולי קרא להלי קולך לא מתוסבנא הוא ל"ל ליכא אלא תשע מסעות דהא "עוד היום" לאו מתוסבנא [נמי תורה אור הוא] ומתרץ "עברו מעברה" = תרתי שמיה ירמיה לאיתן "עברו" = חד "מעברה" = חד ואיכא עשר מסעות: **אומנו פיוס נשמייל פעונס של נוב**. [דמפני עון] שהיה להם לישראל על שנהרגו כהני נוב קבע הקב"ה הטונס עד אותו היום ואותו יום בלבד נשתייר מזמן הטונס ואינו היה נלחם בירושלים באותו היום היה כובשה והכי משמע קרא עוד עמדו היום לאותו יום הטמידו לסנחריב על ירושלים בעון נוב: **פגע כמד יומא**. והיינו ו' מסעות שנסע אותו היום: **שדו ליה**. לסנחריב: **בספרקי**. תחתיו שפ"ע בלע"ז עד שרחה ירושלים כולה: **עלה וקם ומניד בריעיה**. עליה עמד והיה מניד בראשו: **נשדי ביה ידא ספידנא**. נלחם בה עתה: **פמסיפו**. תמה הוא להתחיל היום משוס תולעת דאורחא ל"ל תמהיתו נתיגעתם ודומה ליה (בסנחריב) איתמה למיתב: **גולמו סרג**. חתיכה של תומה לשון פרסי אבן רעועה מן התומה וגבקעה: **כם דינא כמל דינא**. כיון שאין דינא בטל הריב וכן מפני שלא נכבשה בו ביום לא הגליח ממחרת: **וישבי בנוב**. לידי דאחיי לעיל באותו יום שנשתייר מעונה של נוב נקבו הכל וישבי בנוב שבא על עסקי נוב: **סרפס**. הייבו ערפה: **משקל קינו**. מתרגמינן מתקל סופיניה: **וסוא תגור מדשם**. והוא אסיר איספניקי חדתא: **נטרד דוסג פסדומי**. שספר לשון הרע על דוד שנתקנא בו שאול ולפי שקבל אחימלך את דוד בנוב אמר ליה שאול סוב ופגע בכהני ה' נמצא שעל ידך נהרגו ואתה נכשל ובאתא זה נהרג שאול ושלשת בניו במלחמת פלשתים: **שכר ביזאי**. לשון פרסי קריטא ל"ל כפר היא: **קפמיס**. הכניעו תחת הכד של זיתים ויתיב עלה למעבד: **מכא ליס מרעא מפוסיס**. נתרכבה הארון מתחתיו ולא הזיקו ל"ל מכא נשפלת כעין גומא והיתה מגינה עליו: **כמרכבא גריבי דמיא**. כמרכבא סאין של מים ל"ל כמרכבא טרא דמיא בד' *טודות של מים: **ליטריך קמיס**. היתה טורפת ומחבטת עצמה וממרטת כנפיה והומה ומלטרת: **קפנס ליס מרעא**. כמו לא תקפון (דברים טו) נתקנרה הארון והגיע מהרה לארץ פלשתים: **נמרפס לימיס**. דישבי: **נוולס**. טווה: **כד מזיסיס**. ערפה לאחיש סברה למקטליה באותו פלך שהיה בידה ולא נגע בו: **פמרס ליס**. לאחיש אייתי לן ההוא פלך דנפל לפניך: **ס"ג פפקיס בריש מוסס וקפלס**. השליך אחיש הפלך לראשה ומתה: **פפקיס לדוד לעילא**. זרקו כלפי מעלה: **ודן ליס**. נעץ תחתיו תגיתו בקרקע כדי שיפול עליו ויומות: **וגימא מיסו**. דוד עלמו לימא שם: **מין מכנוש**. מין דעתו מכוונת טומר השם והשתא גילל דוד והשליכו השם ברחוק והלכו אחיש ודוד וחזרו להם: **אמר ליס**. אחיש לדוד: **ומאי בעיס סכא**. למה בחת כאן: **אמר ליס**. הקב"ה אמר לי לרוגך שיכלה זרעך לו תמסר ביד אויביך והכי אהדרי ליה מוטב שאפול ביד אויב: **אמר ליס אפיך לנוסיך**. הפוך תפלתך ואמור לפניו מוטב יכלה זרעך ולא תמסר ביד אויב דמה לך בעבר בניך: **כי ברך קירא לזכון ומס לא פלטפר**. משל הוא שאומרים בני אדם: **פייס כסדן**. עזור בתפלתך להפכה: **וסוס קא רדיף כפרייסו**. והם טורחין שהיה קרוב לארץ פלשתים: **וכי מטו קובי**. לאותו כפר שמו קובי שבין א"י לארץ פלשתים: **אמרי קוס ליס**. אמרו זה לזה עמוד כנגדו ואל תברח ונכנו ולכך נקרא קובי אינהו הוו בקיאי בשמות הכפרים ועדיין היו מפחדין וטורחין: **כי מטא כי פרי*. שם מקום: **אמרו בין פרי נוריון**. בתמיהה: **בקבא*. שהרגנה:

עניה עניות עתיד ירמיה בן חלקיה ומתנבא עלה מענתות דכתיב דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימין מי דמי דתם ארי הכא ליש אמר רבי יוחנן ששה שמות יש לארי אלו הן ארי כפיר לביא ליש שחל שחץ אי הכי בצרו לדו? עברו מעברה = תרתי נינהו מאי עוד היום בנוב לעמוד? אמר רב הונא אותו היום נשתייר מעונה של נוב אמרי ליה כלדאי אי אזלת האידנא יכלת לה, ואי לא, לא יכלת לה אורחא דבעא לסגויי בעשרה יומא סגא בחד יומא, כי מטו לירושלם שדי ליה ביסתרקי עד דסליק ויתיב מעילוי שורה עד דחזיוה לכולה ירושלם, כי חזייה איוותר בעיניה, אמר: הלא דא היא קרתא דירושלם דעלה ארגישית כל משיריתי ועלה כבשית כל מדינתא, הלא היא זעירא וחלשא מכל כרכי עממיא דכבשית בתקוף ידי, עלה וקם ומניד בראשיה מוביל ומייתי בידיה על טור בית המקדשא דבציון ועל עזרתא דבירושלם, אמרי "נישדי ביה ידא האידנא", אמר להו "תמהיתו", *למחר אייתי לי כל חד וחד מינייכו גולמו דרג מיניה", מיד ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי בת דינא - בטל דינא ויושבי בנוב אשר בידי הרפה ומשקל קינו שלש מאות משקל נחשת והוא חגור חדשה ויאמר להכות את דוד, מאי וישבי בנוב? אמר רב יהודה אמר רב איש שבא על עסקי נוב א"ל הקב"ה לדוד: "עד מתי יהיה עון זה טמון בידך - על ידך נהרגה נוב עיר הכהנים, ועל ידך נטרד דואג האדומי, ועל ידך נהרגו שאול ושלשת בניו, רצונך יכלו זרעך - או תמסר ביד אויב? אמר לפניו: "רבונו של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יכלה זרעי", יומא חד נפק *לשכור בזאי, אתא שטן ואדמי ליה כטביא פתק ביה גירא ולא מטייה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתים, כדחזייה ישבי בנוב אמר: היינו האי דקטליה לגלית ארי, כפתיה, קמטיה, אותביה ושדייה תותי בי *ברייא אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתותיה היינו דכתיב תרחיב צעדי תחתי ולא מעדו קרסולי" ההוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה, אבישי בן צרויה הוה קא חייף רישיה בד' גרבי דמיא, חזינהו כתמי דמא אינא דאמרי אתא יונה איטריף קמיה אמר *כנסת ישראל ליונה אימתילא שנאמר כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא, שרי אתא לביתיה ולא אשכחיה, אמר *תנן אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשין בשרביטו בשעת הסכנה מאי? אתא שאיל בי מדרשא, אמרו ליה - בשעת הסכנה שפיר דמי, רכביה לפרדיה וקם ואזל קפצה ליה ארעא, בהדי דקא מסגי חזייה לערפה אמיה דהוות נוולא, כי חזיתיה פסקתה לפילכה שדתיה עילויה סבראה למקטליה, אמרה ליה: עלם אייתי לי פלך, פתקיה בריש מוחה וקטלה, כד חזייה ישבי בנוב אמר השתא הוו בי תרין וקטלין לי, פתקיה לדוד לעילא ודין ליה לרומחיה אמר ניפול עלה ונקטל, אמר אבישי שם אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא *ונימא ליה איהו? אין חבוש מציא עצמו מבית האסורין, א"ל מאי בעית הכא? א"ל הכי אמר לי קודשא בריך הוא והכי אהדרי ליה, א"ל אפיך צלותיך - בר ברך קירא ליזבון ואת לא תצטער, א"ל אי הכי סייע בהדן, היינו דכתיב ויעזור לו אבישי בן צרויה אמר רב יהודה אמר רב שעזרו בתפלה, אמר אבישי שם ואחתיה, הוה קא רדיף בתרייהו, כי מטא קובי אמרי קום ביה, כי מטא בי תרי אמרי בתרי גוריין קטלוה לאריא, אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אימיך בקיבראי, כי אדכרו ליה שמא דאימיה כחש חיליה וקטליה היינו דכתיב אז נשבעו אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל ת"ר שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם, ויעקב אבינו, ואבישי בן צרויה הא דאמרן, אליעזר עבד אברהם דכתיב ואבוא היום אל העין למימרא דההוא יומא נפק, יעקב אבינו דכתיב

*אחרי הסוגריים הגמ' מאריכה לדון בענין מספר הקרואים

מבנה

הסימן סביב "נוב" מורה לדיון קטן בין ב' המאמרות (עי' רש"י לה ושבי בנוב)

נוסח

ישב בנוב ונסיונו להרוג את דוד

גליון הש"ס

גמ' אמר כמי' ליונה אימתלי • עיין רי"ו סוף פרק ד' מיתות:

טורחים. רש"ל

כרלשית מפ שופטים יד כרלשית מפ ישעיה ל תהלים לא לאיוב כח]

[כרלשית מפ שופטים יד כרלשית מפ ישעיה ל תהלים לא לאיוב כח]

רש"ל מ"ו

[בילקוט ישעיה סי' ו' איתא קלת בנוסחא אחרת ועי' עוד בערוך ערך גלמסקג]

*אחרי הסוגריים (בדא ב') הגא חוצבת נצנים סנחריב: א) גודל 3 ב) מפלגתי ג) בידי מלאך ד)

[עי' בערוך ערך שכר בזאי סי' יפה בתריסות]

כ"ל סדרייא

תהלים יח

[ברכות נג: בבת מס' קלגי ניצון מס'] שם סח

לעיל כב:

ברכות ה.

שמואל ב כא

שם

כרלשית כד